

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,

hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
dendők.

—
Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kü-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

VIZ ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Évforduló.

A mai számmal lapunk fenállásának egy esztendejét befejezte. Szerényen, de annál szívósabb kitartással küzdötte le az akadályokat, a melyek az ily vidéki lap szerkesztésénél felmerülnek s midőn most visszatekintünk a megfutott utra, hát adunk a Mindenhatónak eddig tanusított kegyelmeért s bizalommal a jövő iránt folytatjuk tovább a munkát, a melyet csak a közjóért teszünk s a melynek jóformán csak tövissei vannak számunkra.

Érezzük, hogy a helyi sajtónak községünkben fontos hivatása van s ha sikerül annak lassankint megnyerni teljesen a közönséget, akkor oly organummá fejlődhetik rövidesen, a mely hű tükre lesz városunk közéletének.

Már is egy diszes gárdát sikerült összehozni a szerkesztőségnek, mely az „A b o n y” köré csoportosul s azt magas nívón álló szellemi támogatásban részesíti.

Lapunk munkatársai jelenleg a következők:

Csizmadiáné Guits Matild (Rékas), Géher János, Kador Sándor (Budapest), Kovács Béla, Kubicsék János, Lévay Mihály (Ujszász), Máthé József, Máthé Jenő, Nergert Vilma (Gomba), Pap Péter, Rudnyánszky László, Rithnovszky Antal, Szászvárosi V. Jenő (Budapest), Szilasi János (Ujpest), Temesközy Gerzson,

Lóth Emerenczia (Vác), Vágó Zsigmond, Várady János, Varga János (Budapest), Vevevár István, báró Weigelsperg Ede, Záchuti Zách Zsöfi (Ujpest).

Az évforduló alkalmával bizalommal fordulunk a közönséghez, kérve az „Abony” részére ugy anyagi, mint erkölcsi támogatását. Mi ezután is megfogjuk tenni kötelességünket.

A socialismus ünnepe.

Holnap, május elsején a munkások az ország több részében, de különösen a fővárosban ez évben is tüntetni fognak a jelen jogrend és társadalmi berendezkedés ellen. A rendőri fegyelem ugyan mostani viszonyaink szerint gondoskodik arról, hogy a munkások kitörései a kellő korlátokat át ne lépjék s a békés polgárokra veszedelmessé ne váljanak. Magától a tüntetés közvetlen következményeitől tehát ez idén sem lesz okunk félni, azonban az az elnyomott féktelenség, a mely hasonlóan a terhes felhőhöz, fenyegetően lebeg a társadalom felett, korántsem lehet vigasztaló az emberiség nagy érdekeiért lelkesülő philantrop előtt. Vihart jelenthet csak az a sötét gyűlölet, az a felizgatott szenvedély, a melyet elhalaszthat ideig-óráig a külső erőszak, de mely előbb-utóbb lángba borítja a közélet óva őrzött kincseit, az egyéni és vagyonbiztonságot.

A régi katona-világból.

— Irta: FAZEKAS ALBERT. —

A történet, a melyet elbeszélék, abból a világból való, mikor még a katonáéknál a hatalom jelvényeként a bot uralkodott. A kapitány 20, az alezredes 30, az ezredes 50 botot utalványozhatott ki annak a boldogtalannak, aki parancsa alatt állott. Az ezen időbeli szegény közkatonák öreg szenvedőnek szólították egymást.

Ebből a ma már teljesen letűnt korból két alakot mutatok be t. olvasóinknak. Kötéllal fogott katona volt mind a kettő, az egyiket Johan Kovács Nro III.-nak, a másikat Johan Kovács Nro IV.-nek hívták. Mind a kettő egy századnál szolgált s megfojtották volna egymást egy kanál vízbe, anynyira ellenkeztek egymással.

A Nro III-at tánczos Kovácsnak hívták a a pajtásai. Kifaggyúzott bajúszú vén lókötő volt ez, aki bomlott a fehér nép után s oly dühös tánczos, a minőt keveset teremtett az Isten. Egyszer egy botozás után is még eljárta a verbunkost, innen kapta a predikátumát.

A Nro IV. épen ellenkezője volt ennek, mogorva, magába zárkozott vén csont, aki gyűlölte a vászonselédet s egy pohár gúgyit nem adott a világ minden kalamajkájaért. Ennek a becsületes nevén kívül „énekes Kovács” volt a gúnyneve, amit azért kapott, mert mikor először nadragolták el, keservesen énekelte a „Könyörülj Istenem”-et. Foglalkozására nézve a kapitány úr kutyamosója volt. A zárkozott kedélyű vitéznek arca csak akkor derült ki, ha mást botoztak. Ilyenkor elégülten dörmögte:

— Énekelsz, kutya, most te is!

— Dejszen —vágott vissza Kovács, Nro III., meg fogom én még egyszer kendet énekeltni!

A század parancsnok valami Lehenfelder nevű német ember volt, igazi diszpeldánya az osztrák katonának. A pulykamérgű embernek különös passzióját képezte az, ha meglephette a legénységet. Néha egész éjjeleken ólalkodott, hogy valamelyik külső őrséget, vagy távol álló őrszemet valami rendellenes dolgon megcsiphessen, hogy azután irgalmatlanul eldorolgotathassa.

Egy zimankós Szilveszter-éjszakán tánczos Kovács kint toporzékolt a puskaporos magazinnál. Hordta a szél a havat és a vén katona behúzódtott a faköpnnyegbe. A közeli kis csárdában vígan voltak nagyon, oda hallatszott a bőgő bűgása. A katona belsejében elkeseredett küzdelem indult meg a kötelességtudás és a táncz-szenvedély között. Magában ekkép kezdett okoskodni: Olyan ez az idő, hogy ilyenkor a jóra való kutyát sem kellene kiverni. Kendel Fendel (Lehenfelder) kapitány úr éjjel tájban már járt erre, csak nem bolond, hogy ebben a zord időben még egyszer ide szimatoljon, mikor otthon meleg szobában ülhet. Ő bizony egy kicsit tánczolni fog, megforgat Isten igazában egy pár „gyifká”-t.

Amint elgondolta, úgy is tett.

Óvatosan letámasztotta fegyverét a faköpnnyegbe és elment tánczolni.

Mire a felváltás ideje érkezett, Kovács Nro III. már ismét őrhelyén állott. Azonban ré-

TÁRCZA.

A mi ünnepünkön.*

Im' itt egy kép, rajzolva rája
Magyar munkás és szép hazája.
Családjáért túr az a földbe;
Mig ez áldón áll őrt fölötte.

Minket jelent, társak, e rajz itt
S kinek a szíve jóra hajlik,
Meghatva áll büszkén előtte
S még kedvesbb lesz a haza földje.

Mert ott a nőben lásd hazádat,
Szívéből rád szerelme árad,
Ő táplál téged és családod,
Amig kezéd munkával áldoz.

A szorgalom nemes hevével
Szegény is im' jutalmat ér el.
Ő nem vagyunk mi elhagyatva,
Gondol reánk a nemzet atyja.

Föl hát tovább fáradni bizva,
Elismerés a munka díja,
Ég s föld ölen emel magasra
Jól végzett munkád öntudatja.

Ne higgyetek álnok beszédnek,
Ne csaljon meg sziréni ének.
Ne bizzatok, bár szólna szebben,
Csak Isten- és két kezetekben!

VIZ ZOLTÁN.

* Szavaltta Pataki János a „Kath. Munkás-Egylet” f. hó 23-iki rendk. közgyűlésén.

tése stb. mind hivatva lennének megvalósulásuk esetén a munkáskérdés akútságán enyhíteni.

Mindazonáltal legtöbbet tehet a socialismus leküzdésére maga a társadalom. A birtokos osztály legyen méltányos a munkások iránt, ne a merev utilitarizmus vezesse csupán azok igénybevételénél, hanem atyailag tekintse őket és segítsen azoknak nehéz sorsukat elviselni egyes kisebb szivességek, jó tanácsok, esetleg kisebb kölcsönök stb. által. Továbbá, ami igen fontos dolog, legyen a gazda mindig figyelemmel az alkalmazottjainak vallási érületére s gondoskodjon arról, hogy kiki vallásának köteleit teljesíthesse. A vasárnapi munkán úgy sem szokott áldás lenni. Ugy a jószág, mint a szegény ember megérdemli azt, hogy a hat napi fáradozás után megpihenjen s az ember magasabb hivatásának megfelelőleg vallásában találjon vigaszt és lelki felgyűlést. A vallásos munkás megbízható és törekvő, józan, míg a vallástalannak munkája rendszerint nem sokat ér, mert különböző szenvedélyeknek áldoz s a mellett lelkiismerete eltompulván, elveszti a megbízhatóság minden alapját.

Korántsem akarunk azonban egyoldalúságban esni s azért magához a munkásosztályhoz is van szavunk. Bizonyára ott is van igen sok baj. A socialismus követelése sokszor igazságtalanok a maguk túlzásaiban. A szegény ember ne tekintse színi tejfelnek az úri osztály helyzetét, a gondviselés bölcsen kimérte minden ember számára az előnyöket és terheket, az örömet és a szenvedést. Azért ne áskálódják a szegény a gazdag ellen azért, mert ennek van vagyona, neki pedig nincs. A vagyon magában még senkit sem boldogít, egyedül a tiszta lelkiismeret, a jól teljesített kötelesség tudata az, mely minden körülmények között megelégedéssel tölt el bennünket. Egyenlőség sohasem lehet a földön, bármi rendszert valósítson is meg az emberiség, maga a természet is a változatosság legtar- kább képét tárja elénk, mintegy magyarázva a teremtő változhatatlan intézkedését. Igé-

műlten tapasztalta, hogy fegyvere nincs ott, ahova tette. Mindjárt tudta, hogy a kapitány tette látogatását másodszer is, a mely föltevését az őrtanyára ért bajtársai meg is erősítették.

— Testvér, — szólt az őrsvezetőhöz, — talán már a pálinkát is meglehetne inni?

— Meg bizony, — felelte a kérdett — az sok nyavalyának beteszi az ajtót.

— Elugrok hát egy pár cseppért, ugy-e jó lesz, egy kis rostopschin rummal (rossz koesi rüddal) be fog járni gyenge gyomrukba?

E pár-beszéd után szapora léptekkel a kapitány lakására sietett, ahol énekes Kovács már javában puczovált.

— Jó reggelt, testvér! — Köszöntötte lehető nyájas képpel halálos ellenségét.

— Hát kendet melyik Lucifer hozta ide? Volt a nem nagyon nyájas felelet.

— A kapitány úr 6 órára rendelt magához.

— Akkor kint tágasabb, még 5 síncs.

— Hát testvér, nem innánk meg egy kis sárkány tejet az új esztendő tiszteletére?

— Úveget adok hozzá, de attól függ, hogy kinél lesz az elégtétel?

Énekes Kovács alig hitt a szemének, mikor halálos ellensége „folyó ügyek“-re 20 vasat kiguborált a markába.

— Így már nincs baj, helyesen lesz, mondá és gyorsan eltűnt a pálinkáért.

Tánczos Kovácsnak sem kellett egyéb, épen csak ezt várta. Levetette a sarkantyús eszímáját és lábujjhegyen beosont a kapitány hálószobájába, ahol gyorsan magához vette elvesztett kincsét, a sarokba támasztott fegyvert. Boldogan sietett az

nyeinket szabályozni tudni, ez az élet nagy mestersége, a melyet ha valaki megtanul, bizonyára bölcsesé válik, mint Diogenes, ki azt tartotta a legtökéletesebbnek, aki legkevesebb eszközre szorúl. Sokan a népből azért szegényednek el, mert a kevélységtől elkapatva a vagyonosabb osztály majmolásában keresik dicsőségüket s úgy járnak, mint a régi latin mesében a béka, mely az ökröt akarva utánozni, annyira felfújta magát, hogy ketté szakadt.

Munkások és munkaadók, szegények és gazdagok, maradjunk meg testvéreknek s ne egymás ellen küzdjünk, mint ellenségek, hanem együttesen, mint jó barátok, munkáljuk a haza üdvét s a társadalom boldogságát!

Ipariskolai rajzoktatás.

(Folyt. és vége).

Ne gondoljuk azonban, hogy a mi alsófokú ipariskolánk volna hivatva az iparos életében szükséges szakrajz-ismeretekhez juttatni. A mi ipariskolánk, úgy a miniszteri tanterv szerint, mint a növendékek csekély rajzolásbeli előismeretük folytán, csupán a szakrajzolás talajának előkészítésére, bizonyos rajzolásbeli ügyesség elsajátítására, legfőképpen a rajzolás alaki hasznainak elérésére működik. Előismereteket nyújt csak, hogy azokat valamely közép- vagy szakipariskolában (pl. a budapesti) a továbbképzés által fejleszthessék.

A mely iparos növendék a felsőbb ipariskolák továbbképző áldásaitól a helyi körülmények miatt el van zárva, annak a gyakorlatban mulhatlanul szükséges szakrajzolásbeli ismereteket az a jó mester adja meg, aki az eszközök használatán s az anyag feldarabolásán kívül neveli is tanoncát.

Legtöbb iparágnak egyik főmozzanata a szabás és tervkészítés. A szabás és terv feltételezi a rajzolást, így hát okszerűen iparos tanonczot valamely iparágra nevelni esakis úgy lehet, ha először a tárgy részeinek rajzait foglalkoztatva mutatja be az illető mester; megtartva a kellő egymásutánt, t. i. először egyszerűbb dolgokat rajzoltat s aztán fokozatosan tér át a nehezebbekre. Részek rajzolása, kiszabása, annak elkészítése s végre a részeknek egybeállítása, ebben áll, nagyjából, az iparágak paedagógiája.

Az ipariskolai rajzoktatás a műhelyig terjedő működésén kívül, az iparkulturának szolgálatában is áll. Az iparos-segéd azon rajzolásbeli ügyességeket, melyeket az iskolában nyert, — ha van benne egy kis hivatottság — utazásai közben

örségre vissza; nem vette észre a csempészetet senki.

*

Énekes Kovács megelégedéssel fogadta, hogy a pálinkát senkivel sem kellett megosztania.

Mikor az örség a kaszárnya udvarába vonult, már várt reá a kapitány, aki nagyobb nyomaték kedvéért ki is hozatta a padot a szokásos „garnirung“-gal, a mozgató pálcákkal.

— Johan Kovács Nro III., lépjen kend elő, hangzott fel harsogva a parancs.

A katona előlépett és keményen szalutált.

— Zugführer, kinek a fegyvere ez? Ez nem a Kovácsé!

— Igen, tulajdon fegyvere.

— A 44-es számú fűhrer azonnal menjen lakásomra és mondja meg az inasomnak, hogy azt a fegyvert, mely a kályha mellé van támasztva, hozza ide szaporán!

Énekes Kovács előczammogott és búsan jelentette, hogy ott nincs semmiféle fegyver, talán nem is volt.

— Kutya, nem jársz túl az eszemen, majd adok én neked. Te voltál az, aki kiadtad czimboradnak a fegyvert, most hát te kapsz 20 botot!

Az egész század újra gyönyörködhetett Johan Kovács Nro IV. gyönyörűséges énekében. Nro III. pedig olyat szalutált örömeiben, hogy a kapitánynak nagyon megtetszett és azonnal kezébe adta neki az „obsit“-ot.

nagy haszonnal értékesítheti. Jártában, keltében meglátogatja az iparmuzeumokat, kiállításokat s egyebütt találkozhat szakmájának oly remekeivel, melyek figyelmét megragadják. Naplójába lerajzolja az utánzásra méltó tárgyakat, vagy azokon észlelt czélszerűségeket s mihelyt szerét ejtheti, működése közben alkalmazza is.

Nyugat fejlett iparkulturája ily uton-módon plántálható be a honi földre s annak nemzeti jelleget kölcsönözve gátot vethetünk az idegenben készült s ide beözönló magyar honi anyagból készült drága ipartermékeknek.

„Rajzolás tudás nélkül az ipar soha ki nem fejlődhetik“ hangoztatja a törvény és tapasztalat, miből önként következik, hogy az ipar-rajz ismerete virágoztathatja fel a kisipart, meggyedüli megteremtője a fejlett nagyiparnak.

V. I.

iparisk. rajztanító.

Méhsongás.

Télen igen kevés mézet fogyasztanak a méhek, de annál több kell tavaszkor a fiasítás részére. Legjobban tesz azon méhész, ki ősszel annyi mézet ad méheinek, hogy azzal májusig beérje.

Ha ősszel kevés mézet hagyott, illetve több mézet vett el, mint kellett volna, úgy tavaszkor etetni kell. Oly családoknak, melyeknek semmi mézök nincs, tiszta mézet kell adni; legjobb pedig mézzel telt lépekkel pótolni a hiányt.

A ki méheit etetni kénytelen, ne legyen fősvény, hanem adja bőven a szükséges tápszert, mert a méheknek élniök s a fiasítást táplálniök kell. — Eléggé nem hangsúlyozható, hogy nappal sohasem szabad etetni, csak mindig alkonyatkor, mert a nappali etetés rablást idéz elő. Tavaszkor és ősszel gondoskodják a méhész, hogy a rablás ne ártsan méheinek. Rabló ugyan mindig van, de leginkább tavasszal és ősszel, mert ilyenkor a természetben nem találnak bőven táplálékot, de mégis kiröpülnek gyűjteni s ahol nekik valót találnak, azt elhordják. A rabló nem külön méhfaj. A legjobb és legtevékenyebb méh rendszeren leginkább szeret rabolni, tehát a legjobb család a leggonoszabb rabló is. A rablók oly családha iparkodnak behatolni, mely már anyátlan vagy öreg anyja van, mivel annak népe már nem hajlandó magát és vagyonát kellően védeni. Ha a rablók támadást intéznek, legelőször az anyát iparkodnak megölni, mint egy tudva, hogy a meg támadottak nem védelmezik majd úgy magukat, sőt segédkeznek is vagyonuk elhordásában. Hogy a rabló méhek ne ártsanak gyengébb családjaiknak gondoskodják a méhész, hogy a röplyukak tulságos bővek ne legyenek, nyílás, repedés a kaptáron ne legyen, mert a gonosz rablók minden rést fölkeresnek.

Aki rablásban akar gyönyörködni, az rossz mézeleskor valamelyik családja előtt csepegtessen el egy kevés mézet, s látni fogja, hogy telepén rablók lesznek. — Ezért a méh kezeléskor a mézet elesepegtetni nem szabad, legyen óvatos a méhész. Ha egy család meglett támadva s anyja már megöletett, akkor vége az egész családnak, a méhésznek csak az marad, mit a rablók ott hagynak. — Ha a rablást idejében észrevesszük s az anya még él, a meg támadott családot 1-2 napra azonnal eltávolítjuk s vissza helyezése előtt dörzsöljük meg röplyukat üröm vagy fokhagymával; ennek szagát a méhek nem szeretik, a rablók vissza riadnak, míg a megtámadottak ezen szagtól felingerülve erősebben védik magukat. Az összetett kaptároknál egyes családok el nem távolíthatók, itt a röplyukat sárral betapasztjuk s lúdtollal vagy megfelelő vastagságú náddal akkora lyukat csinálunk, hogy azon csak egy méh ferjen ki és be, így a rabló be nem juthat, elszökik a rablástól. Tehát óvatosság, rendes kezelés és tisztaság gátat vetnek minden rablásnak, melyet sokkal könnyebb megtartani, mint a bekövetkezett rablást megakadályozni.

A szőlészet köréből.

XX.

A peronospora elleni védekezés.

Tisztelt olvasóim közt bizonyára elég van, akik annak idejében, mielőtt e pusztító parazita fellépett, — a faj elleni védekezés hasznát elismerni nem akarták. No de meg is adták az árát; sajnos, hogy így van, mert ez nem csak egyesekre, hanem egész közzgazdaságunkra bémítolag hat. Annak ide-

jében, mikor nagy költség mellett Villa-Frankából az első permetezőt meghozattam és azzal a munkódot megkezdtem, népámitónak, szemfényvesztőnek és kulturális humbug terjesztőnek mondtak el; — no de vessünk erre fátyolt, hiszen elbántam az illetőkkel úgy is saját modorom szerint és hála a mindenhatónak, az én költségeim megtérültek busás kamattal együtt.

S így e tapasztalatokból kiindulva, épp úgy, mint egyéb munkánál, ennél is szerény tehetségemhez képest elmondom azt, amit e részben alkalmam volt észlelni.

Minden évben, akár mutatkozik a Peronospora, akár nem, május hó 4-ikétől 8-ikáig be kell végezni az első permetezést. De tévesen fogják fel a dolgot azok, akik azt hiszik, hogy ha az első permetezést nagy adaggal megteszik, ezzel már elűzik a peronosporát; e részben az én tapasztalataim oda concludálnak, hogy inkább gyenge folyadékkal, hanem többször permetezzük a lombot, mert ezt a természet rendje parancsolja. Azon lombot, mely permetezéskor már meg volt, meg van védve a kártól, de az utóhajtás nem lévén megpermetezve, a szél által czikaztatott spórák meglepik és üzőbe veszik.

Tekintve, hogy én a meszet vagy az azt helyettesítő szóda és rézgálicz (bordó keveréknek) barátja vagyok, a mennyiben a meszet már magában véve hathatós szer a paraziták ellen, de a mellett az meszeben szükölködő talajunkra is jótékonyan hat, azt ajánlom, hogy 100 liter folyadékra vegyünk egy kiló oltatlan meszetet és egy kiló kristály rézgáliczot; ezen anyagok feloldása következőképpen történik: 10 liter hideg vízbe egy vászon zacskóba burkolva teszünk egy kiló rézgáliczot és ügyeljünk arra, hogy a zacskó akként csügjön a vízben edényben, hogy az sehol a fával ne érintkezzen. A gálicz estétől reggelig elolvad, a meszetet pedig oltjuk meg 10 liter vízben permetezést előző estén, hogy reggelre teljesen kihűljön; most már 20 liter folyadékunk van s így a keverendő hordóba öntsünk 80 liter vizet. Ha ez megtörtént, először beleöntjük a felolvasztott rézgáliczot és erősen kavargatjuk meg falapoczkával, azután folytonos kavargatás mellett beleöntjük az oltott meszetet. A kavargatást 10 percig folytatjuk s az ekként elkészített keveréknek jónak kell lenni. Hogy jó-e, arról úgy győződhetünk meg, hogy a keverék színének égbékné kell lenni; továbbá, ha tíz percig nyugodtan áll, a felső része megtisztul és a vegyi keverék az edény fenekére felhúzódik, azonban valahányszor töltünk belőle a gépbe, erősen fel kell kavarni, mert az edény alsó részén épp azon anyagok vannak, melyek a peronosporát eltűrik. Ezen keveréket egy perzentésnek nevezzük.

Ami a permetező gépet illeti, azokról sokat lehetne írni, mert sok fajtájú van. Én kétféle permetezőt ajánlhatok, az egyik francia származású vermoré Eclair; villany; és a másik, mely helybeli bádógos Pospel Emanuel és fia műhelyében készült; az első drága és a szerkezete komplikált, a Pospel által készített egyszerűbb, szilárd alkotású és olcsóbb, de még azon előnnyel is bír, hogy ha valami hiba esik rajta, a cég kijavítja jutányos árért és utmutatást is ad hozzá.

T. olvasóinkat arra vagyok bátor még csak figyelmeztetni, hogy általában rosszul permeteznek, mert azon hitben élnek, hogy mentől több anyagot pazarolnak a lombozatra, annál hamarabb üzik el a peronosporát, pedig ez téves felfogás. Ily eljárás mellett ugyanis nagyobb mennyiségű anyag legurul a levélről, a karaj fogaknál pedig megakad és azokat megperzseli. Az első permetezést úgy kell megejteni, hogy a folyadékot levegőbe eresztjük és a kiömlő rézesövet jobbra-balra mozgatjuk, hogy a levélzetre mentől apróbb cseppek eszenek.

Harmatos és esős időben permetezni nem lehet és ha kilátás van esőre, amennyire lehetséges, legalább egy órával az eső előtt szüntessük be a permetezést.

Kubicsek János.

MI UJSÁG?

— **Május elseje.** Holnap lesz a tavasznak, a természet megújulásának ünnepe. Az idén e napon már majdnem teljes pompában fog állani a növényzet, mivel a gyöngye téből gyors volt az átmenet a tavaszhoz. A május egyébként az életkedv, az ifjúság hónapja, mely azonban az öregek lelkében is kellemes visszhangra talál. Virág, márdárdal, verőfény ünnepelesz a holnapi nap, vajha földeritené mindez a borongó kedélyt s a fásult

szíveket. Üdvözlég közöttünk epedve vágyott kikelet!

— **Kegyelet.** F. hó 28-ikán volt egyéves fordulója azon megrendítő eseménynek, hogy Márton Ferencz, a nagynevű író, a köztisztület és szeretetben álló ember hirtelen meghalt. — Eme gyász emlékét megülte a „Kaszinó“, a melynek a boldogult sok éven át igen kedvelt elnöke volt és a helybeli „Aesthetikai társaság“, mely benne különösen a költőt ünnepelte. — Az említett napon a délutáni órákban indult ki a menet, nagyrésze gyalog, a család sirboltjához. Először Máthé József tartott magas szárnyalású beszédet, mint az „Aesthetikai társaság“ elnöke és letette a társaság koszorúját; utánna Molnár Pál beszélt szíveshöz szóló, érzéstől áthatott szavakban. Végül a „Kaszinó“ nevében annak igazgatója, Teszár László mondott rövid, de igen szép, emelkedett hangú beszédet és helyezte a sirra a „Kaszinó“ koszorúját. A kegyeletes ünnepélyen a közönség köréből is többen megjelentek. — Legyen áldás emléke felfelt!

— **Tanító egyleti gyűlés.** Az ujszászszolnoki r. k. tanító egylet f. hó 26-ikán tartotta a „Constantin iskola“ helyiségében Szolnokon évi közgyűlést, mely nagy érdeklődés mellett ment végbe mintegy 45 tag részvételével Dolenszky Imre esperes elnöklete alatt. A múlt évi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után a gyűlés legfontosabb pontja lett letárgyalva, a mely a kath. tanítók korpótlék-, nyugdíjügyeit s egyéb kívánságait ölelte fel, itt-ott heves vitákat kelteve. Ezután Várady János a pénztári felmentvény megadása után lemondott az alapszabályok szerint az egyletnél viselt pénztárosi állásáról, a melyre azonban újlag egyhanguan megválasztott. A tanítók budapesti házának költségeihez az egylet 100 korona értékű vagyonából, a mi mindenesetre a tanítók háza ügyének lelkes felkarolására mutat. Az idő előrehaladottsága folytán a programmba vett három értekezés közül az első vétetett csak elő. Galló Pál abonyi tanító olvasott fel „A vallás-erkölcsi nevelésről“ egy sikerült elmefuttatást, a melyet Léva Mihály ujszászi plebános beszéddel magyarázott és dícsért meg, a maga részéről is a nevelés legfontosabb tényezőjeként hangoztatva a vallás-erkölcsi alapot. Végül Dolenszky esperes az egylet elismerő okmányát nyújtotta át Veverán István abonyi tanítónak, melyet két évvel ezelőtt felolvasott és Léva M. által kinyomtatott „A sikeres tanítás tényezőiről“ című munkája által kiérdemelt. — A gyűlést a Scheftsik-kertben, Cs. Varga János volt abonyi lakos vendéglőjében társas ebéd követte, ahol az izletes ebéd alkalmával Bogdy Sándor és Léva Mihály mondtak lelkes hangú felköszöntőket.

— **Műkedvelői előadás.** Említettük már, hogy az abonyi iparos ifjúság egy jótékony-célú műkedvelői előadás rendezésén fáradozik. Mint biztos helyről értesülünk, az előadás azonban nem — mint lapunkban jelezve volt — május 7-én, hanem május hó 14-én tartatik meg. Színre kerül „Viola, vagy az alföldi haramia“ 5 felvonásos népszínmű, a mely igaz, hogy kissé nagy gyakorlottságot igénylő szerepeivel gondot okoz a szereplő egyéneknek, de a rendezők fáradságot nem ismerő ügybuzgalma párosulva a közreműködők nemes törekvésével, biztositókat nyujtanak arra, hogy az előadás az ő nemében sikerüljön leend. A tiszta jövedelem az „Abonyi Lajos-szobor alap“ javára fog fordíthatni, a mely már magában véve is reményt nyújt a közönség tömeges pártolására, miután ekép nemesak műélvezetben fognak részesülni az érdeklődők, de egy kegyeletes cél előmozdításához is hozzájárulnak. — Az előadás végeztével táncmulás tartatik.

— **Uj vasuti menetrend.** Május 1-től a vasutaknál a nyári menetrend lép érvénybe, a mely azonban reánk nézve kevés változást jelent. Mindössze a déli 12 óra 45 perczkor eddig Abonyból Czeglédre indult vonat meg május hó 1-től 12 óra 55 perczkor, az eddig este 5 óra 29 perczkor Abonyból Czeglédnek indult vonat pedig máj. 1-től 5 óra 34 perczkor. Különbösen most a vonatok közlekedése és csatlakosásával teljesen meg lehetünk elégedve, csak már a kettős vágány épülne ki, hogy gyorsvonaton is közvetlen összeköttetésben lehetnénk a fővárossal!

— **Városi közgyűlés.** Képviselő-testületünk május hó 8-ikán délelőtt 9 órakor a város-háza tanácstermében közgyűlést tart, a melynek egyedüli tárgya lesz az 1898. évi összes községi számadások megvizsgálása és azokra vonatkozólag

az elsőfokú határozat meghozatala. — Amint már lapunk múlt számában említettük, a szóban levő számadások május hó 5-ikéig a városházánál a jegyző-irodában közszemlére maradnak kitéve, hol az érdeklődők azokat megtekinthetik.

— **Egyletek köréből.** Azon alkalomból, hogy a nagyméltóságú m. kir. földmivélsügyi miniszter úr Somodi Istvánt 50 forint jutalomban részesítette s egy szép emlék-képpel ajándékozta meg, — a „Kath. Munkás-Egylet“ folyó hó 23-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyen — minthogy Somodi István az egylet elnöke a gyűlés tárgyánál érdekelve volt — ezen gyűlés vezetésére megválasztott Temesközy Gerzson tiszteletbeli tag elnököt, ki is hosszabb beszédben méltatva a kitüntetés jelentőségét, indítványozta a következő határozatot: „Mondja ki a közgyűlés, hogy az elnököt ért magas kitüntetés fölött a legnagyobb örömeinek és köszönetének ad kifejezést, ezen magas kitüntetést egyuttal az abonyi munkásosztály hazafas és békeszerető magatartásának elismerésül is tekinti, a jövőben is mindig ez irányban kíván működni, ezután is egyik legfőbb elveül tekint, Istenért, hazáért, királyért becsülettel munkálkodni. Ez alkalommal a közgyűlés nélyen érzett háláját tolmácsolja ngs. Teszár László főszolgabíró úrnak is a kitüntetés kieszközöléséért. Mely határozatáról és a köszönetéről a ragymé“ m. kir. földmivélsügyi miniszter urnak jegyzőkönyvi kivonatot kíván följeszteni, melynek eszközölésével ezen gyűlés elnökét megbizza.“ — A gyűlés ezen indítványt egyhangulag elfogadta. Sajnos azonban, hogy akadt egy-két hang, mely ezen ünnepélyes hangulatot megzavarta. Egy pár munkás ugyanis — félre értve a kitüntetés intencióját — olyasmit hangoztatott, hogy az elnök eladta magát, nekik ez előnyükre nem szolgálhat stb. Az elnök azonban tapintatosan elosztatta az egy-két tag drasztikus formában megnyilatkozott aggodalmát. Ezután Viz Zoltán alkalmi költeményt szavalta el Pataki János egyleti pénztárnok. Somodi István elnöki székét újból elfoglalván, az egylet belügyeire tért át a közgyűlés, a többek között köszönetet szavazott Király István helybeli temetkezési üzlet tulajdonosnak a „Czeglédi Ujság“ járatásáért Végül közös költségen magnum-áldomás következett, mely a késő éjjeli órákban vidám hangulatban ért véget. REFERENS.

— **Kert-megnyitás.** A város tulajdonát képező jelenleg bérletben levő „Séta-kert“, mely egyetlen nyilvános üdülő helye Abonynak, ma vasárnap, f. hó 30-án fog a közönség részére megnyitattni. A bérő fáradságot és áldozatot nem kimélve törekedett e szórakozó helyet úgy berendezni, hogy az mulatságra alkalmas voltán kívül az egészségi kívánalmaknak is kifogástalanul megfeleljen. E nyári mulató helyen jól gondozott tekepálya is áll a közönség rendelkezésére.

— **Egy lap, melynek nem kell az előfizetés.** Abonyban esett meg az eset, hogy egy divatlapocska kétszer is visszaküldte a negyedik előfizetést. Ez a lapocska „Az évszak“, a melynek ápr.—juniusi negyedére egy héttel megkésve küldte el egy úri ember az előfizetés díját. Az utalvány azonban e fölirattal jött vissza: „Nem fogadta el, refusé.“ Nehány nap mulva az érdekelt úri ember, joggal egyszerű tévedésnek vélvén a dolgot, újra feladta azon összeget „Az évszak“ kiadóhivatalának címére, a honnan azonban újra visszajött ismét az említett felirással. — Hallottunk már magas röptű ódát a léghuzamhoz, meghatóan zengettek a költő szerint a félszem bűbájáról is, de még ilyen mokány, rátartó kis lapocskáról, mint „Az évszak“ című divat-ujság, nem zengett a dal, nem emlékezett meg a történelem!

— **Mintagazdaság Czegléden.** Megyénk gazdasági egyesülete Czegléden mintagazdaságot létesít, melynek célja egy 30 holdas birtokot mintaszerűen kezelni, hogy például szolgáljon a kisbirtokosoknak. E célra Dobos László bereczelalji gazdasága van kijelölve. Ennek megvalósítása végett a múlt héttől járt ott az egyesület titkára. Ez üdvös intézkedés a mi gazdáinknak is majd okulására szolgálhat.

— **Vasuti kettős vágány** épül Czegléd-től — nem Szolnoknak, hanem egyelőre Temesvár-felé. Tekintettel ugyanis az óriási mérvben megnövekedett forgalomra, a közlekedésügyi kormány elrendelte a Budapest—Orsovai vonalon Czegléd-től folytatatosan Temesvár-ig a kettős sín-pár kiépítését. Az építéshez már hozzá is fogtak s még ez év folyamán a terv megvalósul.

— **A körösi ér szabályozása,** mely gazdasági szempontból az ér vidékére igen nagy jelentőségű lett volna, amennyiben a víz miatt

hasznavehetetlen területeket részint hasznos kaszá-
lökká, részint pedig szántóföldekké alakíthatta
volna át, — ez idő szerint elmarad. Az érdekel-
tek nagy többsége ugyanis a szabályozó társulat
megalakítása ellen nyilatkozván, az alispán a f.
hó 22-ikén tartott gyűlésben ezt hivatalosan kijele-
lentette.

— **Tanítók az ezüst kereszt el-
len.** Rég óta bántotta a tanítókat, hogy hosszú
fontos szolgálatuk után legfőleg az ezüst érdem-
keresztet kaphattak kitüntetésül ép úgy, mint az
udvari eselőség. Miután az 50-es évekből származó
rendelet szerint a főtanítót aranykereszt
illeti, a szolnoki tantestület f. hó 24-ikén kérvényt
intezett Wlassics miniszterhez, hogy habár a fő-
tanító cím az 1868. év 36. t.-cikkkel eltöröltetett,
a tanítónak hosszú érdemdús szolgálata után
aranykereszt legyen a kitüntetése.

— **Adakozzunk a szegény va-
koknak.** A vakokat segélyező országos egyesület
egy perselyt küldött az anyakönyvi hivatalnak,
mibe a jó lelkű adakozók kegyes adományait
tehetik. — A persely felbontása mindég négy
megbízható egyén jelenlétében történik s a pénz
a kisbirtokosok országos földhitelintézetéhez lesz
felküldve. — Bizalommal kéri az anyakönyvi hi-
vatal a nagy közönséget, hogy a szegény sorsú
szerencsétlenek, a világtalanok segélyezésére ada-
kozni sziveskedjenek. — Jézus mondotta, hogy
„A ki a szegénynek ad: nekem ad”. — Ez az
adakozás egész éven át bármikor történhetik. A
kit meg száll a jó indulat: beküldi fillérét az
anyakönyvi hivatalba, vagy ott beteszi a perselybe.
— A persely felnyitásakor mindég közölni fogjuk,
hogy mennyi gyűlt; hadd lássa a világ, hogy nem
halt még ki egészen a szájalom, a könyörület az
emberek szívéből.

— **Vasuti kedvezményes szállítá-
sok.** A földmívelésügyi miniszter rendelete értel-
mében a szőlőkaró küldemények után a m. á.
vasutak összes vonalain, továbbá a helyi érdekű
vasutak legtöbbjén kocsis- és fuvarlevelenkint leg-
alább 10 ezer kgramért való díjfizetés és a be- és
kírákásnak a fél által saját költségén leendő esz-
közlése mellett az ezen vasutakon fenálló II. ki-
vételes díjszabás tételei alkalmaztatnak. A kedvez-
ményes szállításhoz szükséges igazolványokat a
gazdasági egyesület titkári hivatala állítja ki az
érdekeltek megkeresésére. — Ezzel kapcsolatosan
megemlítjük, hogy az erőtakarmányok egész kocsis-
rakományban való szállításánál 10% a peronos-
pora elleni védekezéshez használandó rézgálicz
és azurin küldemények pedig a gazdasági egyesü-
letek által kiállított igazolvány alapján 40% száll-
ítási engedélyben részesülnek.

— **Az új miniszterelnök jellegéje**
kezd megvalósulni az országos képviselő-választók
összeírásánál is. Ugyanis Széll Kálmán, mint a
belügyminiszteri tárcza ez idő szerinti vezetője,
körendeletet intézett a központi választmányok-
hoz, hogy 1. A választói jogosultság egyik alap-
feltételét képező urbéri értelemben vett 1/4 telek-
nek és földadó minimumnak megállapításánál
egyedül a Mária Terézia-féle urbéri szabályozás
alkalmával, illetőleg az 1836 V. t.-cz.-ben meg-
határozott telekmennyiség az irányadó. 2. Hogy az
1874. és 1876. évi t.-cz.-ek rendelkezéseit pontos-
san megtartsák s 12 pontban szedve különösen
azon rendelkezéseket emeli ki, a melyek ellen
eddig mulasztások követték el. — A választó
közönség örömmel veheti tudomásul jogainak ez
igazságos védelmét!

— **A tavasz megérkezett** és kihajt a
földből a vetés, mely a szorgalmas földmives
munkájának gyümölcsét képezi. Vajjon az ahhoz
füzött remények mind beteljesednek-e, annak csak
az Uristen a megmondhatója. Mennyi esélynek
van a gabona kitéve, míg az hónapok multán a
kamrába jut. Forróság és fagy, eső és szárazság
kártékony gombák és rovarok, érzékenyen káro-
sithatja és részben tönkre is teheti; gonosz
jégeső a földmives reményeit rom-
ba döntheti; nem minden kár ellen óvhatja
magát az ember, a jégkár következményei ellen
azonban megvédheti magát minden gondos föld-
mives, amennyiben a vetéseket idejekorán biztosítja
minden komolyan gondolkodó gazda, az aránylag
esekély költségektől nem fog irtózni, hogy magá-
nak azt a megnyugvást megszezezhesse, hogy a
jégeső véres verejtékes munkájának gyümölcsétől
egész vagyonától meg nem fosztja. A mult esztendő
szomorú napjai, amidőn az előfordult jégkár-
sok biztosítatlan gazdát majdnem koldusbotra jut-
taták, intő példának szolgálnak mindenkire nézve.
Az ország számos vidékéről — Kapuvár, Vitnyéd,

Ungvár, Bártfa, Keszthely, Debreczen, Miskolc
és Tokajból már jégesők jeleztek, mely alka-
lommal mogoró nagyságu jégszemek lepték el a
földeket.

— **Királyfi és Társa** bankházának
mai számunkban közzétett hirdetésére fölhívjuk
t. olvasóink szives figyelmét.

— **Országos Zoologiai Társulat**
alakult a fővárosban, melynek célja a tudomá-
nyos és gazdasági állattan, vadászat, állat, sport
és védelem fejlesztése. A társulatnak már is két
szaklapja van, u. m.: a **Zoologiai Lapok**
és a **Szárnyasaink**, melyek közül az első
a tudományos állattani kérdéseken kívül különös
súlyt fektet a méh- és ebtenyésztésre, utóbbi a
tudományos orinthologia mellett a baromfi-, ga-
lamb- és madár tenyésztéssel is foglalkozik. Tagsági
kötelezettség 3 évre szól, tagsági díj évi 4 frt,
mely összegért az illető tag díjtalanul kapja a
társulatnak egyik vagy másik havonként kétszer
megjelenő és gazdagon illusztrált szaklapját. Alap-
szabályokat és mutatványszámokat szivesen és in-
gyen küld a társulat igazgatósága: Budapesten,
VII. ker., Rottenbiller-utca 30. szám.

— **Két éves énekesnő.** Az amerikai
lapok sokat irnak most egy csoda gyermekről. a
kétesztendő Mildred Estelláról, akinek bámulatos
zeneérzéke van. Az első hallásra a legnehezebb dalt
elénekli; s e mellett hangja oly édesen csengő,
s oly kifejező, hogy megremegteti a szíveket,
A csöpp teremtés, a kinek rendkívül fényes jövőt

jósolnak, már nyilvános hangversenyt is adott, most
pedig természetesen szüleivel, hangverseny-körútra
indul. Ennek a csoda gyermeknek közölte arczké-
pét a „Budapest” egyik közelebbi száma. Egyálta-
lán a „Budapest”-nek nagy érdeme, hogy nemesak
a napi eseményeket illusztrálja, hanem a hazai
és külföldi nevezetesebb egyének arczmásaival
is megismerteti olvasóit. Ezekre rüg évenként
a közölt illusztrációk száma, Tagadhatatlan, hogy
ezen téren egyedül áll a „Budapest” a napi saj-
tóban. Aki tehát az eseményeket művésziés kivi-
telő illusztrációban is óhajtja látni: annak bátran
ajánlható a „Budapest” képes pol. napilap; annál
is inkább mert terjedelméhez képest rendkívül olcsó
egy hónapra 1 frt; negyedévre 3 frt. A megren-
delések és előfizetések a „Budapest” kiadóhivatalá-
hoz Budapest. IV. Sarkantyús-utca 3 sz. a. kül-
dendők. Ugyanott kívánatra mutatványszámokat
is lehet kapni.

Szerkesztői üzenetek.

„Kis Nagy” Helyben. A küldött élez nem jól sül el
a végén, azért nem közölhető. Különb is „töltelék”-re
ez idő szerint nincs szükségünk, sőt sokszor az a baj,
hogy kevés a terünk.

K. S. Budapest. Honores mutant mores?

Gyöngyössy Zs. Ujpest. Gendóz! A tárcza késik,
az idő halad. Mi lesz belőlünk, „mire megvénülünk.”

Poeta. Helyben. Talán a „Kakas Márton” Génusz
Morjától vette az ihletet verseihez? Nagyon ajánlom, hogy
ne kövessen el többé ily dolgotokat. A rőf csak a kelme
mérésére, de nem a verslábak kiszabására való.

H I R D E T É S E K.

100.000 sorsjegy. 50.000 nyeresmény.

Királyfi és Társa
bankháza

ERZSÉBET-KÖRUT 54. SZÁM.
a m. kir. szab. osztálysorsjáték főlelárusítóhelye.

megrendeléseket osztálysorsjegyekre elfogad
míg a készlet tart.

1 egész sorsjegy	1 fél sorsj.	1 negyed sorsj.	1 nyolcad sorsj.
6 frt	3 frt	1 frt 50 kr.	75 kr.

Megrendelések legcélszerűbben postautal-
vány mellett eszközölhetők.

Tervezetet kívánatra ingyen és bér-
mentve küldök. 1—2

Van szerencsém a t. gazdaközönség-
nek permetezéshez ajánlani

I. rendű kékkövet,
TANARONT, KECSKEMÉTI PORT
és **gyantalisztes port.**

Rafia háncsot a legolcsóbb napi áron
számítok.

A közeledő nyári táncmulatságokra
ajánlom Emerling-féle „Excelsior”
fáklyáimat, továbbá **confetti,**
serpentin, lampionok és minden-
nemű **diszes tűzijátékjaimat.**

Kiváló tisztelettel
ÖZV. HIRSCH IZRAELNÉ UTÓDA
ABONY.

1—3

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestárú-gyár.
Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbesttalpall
bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem
fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készit-
senek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hiszszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak
a szalonzcipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetéti cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfá-
jásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szives tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17.

tisztelő hive

WEKERLE SÁNDOR.

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyúkszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkénytebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész vilá-
gon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettősvastagságu 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., GYERMEKEKNEK FELE.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a
m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok
és köszönetnyilvánítások ingyen.

VISZONTELADÓKNAK MEGFELELŐ ÁRENGEDMÉNY

Általános asbestárú-gyár betéti társaság Budapest, VI., Sziv-u. 18.

3—50